

FINNISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
FINNOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
FINLANDÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Blank page
Página en blanco
Page vierge

Kirjoita kommentti **joko** tekstistä 1(a) **tai** tekstistä 1(b):

1. (a)

KAHVILAN IKKUNASTA

Kadun hämyssä nään sun,
kuva, jonka luo
läpikuultava lasi,
ja katsomaan jään sun
5 utukasvojasi.
Minun lienevät nuo.

Läpi hyisen hämyn
epätoivoinen säen
polon silmäs kiiltää,
10 läpi hyörinän, rämyän.
Sua pyörät viiltää
ja anturat väen.

Sano, maailman tiellä
miten osamme on:
15 Kuva lienetkö sinä
vai sinunko siellä
lien heijastus minä,
kuva olematon —?

Kaarlo Sarkia, *Kohtalon vaaka*, 1943

- Kuvaile runon rakennetta ja kieltä.
- Mikä on runon aihe?
- Mitä keinoja runoilija käyttää välittääkseen sanomansa?
- Mitä ajattelet runosta?

1. (b)

Kylmää puuroa

Håkanillakin oli aivot. Håkanin aivoissa ei ollut ohjelmaa, vaan miljoonittain toisiinsa kytkeytyviä hermosoluja, jättiläismäinen, dynaaminen verkosto. Asiantunteenaton, joka osuisi näkemaan Håkanin aivokopan sisällyksen, saattaisi erehtyä kuvittelemaan, että siinä kulhossa oli vain jäähtynyttä puuroa. Ei mikään kaunis näky, sen tietää.

5 Mutta tuo puuro — silloin kun se vielä oli lämmintä — oli kokonainen maailmankaikkeus.

Ja miten taiturimaisen tiiviisti se olikaan poimuteltu kovaan lahjapakettiin, pikkuruiseen luiseen koppaan.

Siinä olisi oppimista menestyneimmälläkin pakkausteknologiaan erikoistuneella firmalla. Se oli neljä miljardia vuotta kestäneen evoluution ällistyttävä tuote, jolle ihminen ei tiennyt maailmankaikkeudessa mitään vertailukohtaa.

Jos joku kysyi, niin Håkanin oli materialisti. Sellaiseksi hän ainakin mielellään kutsui itseään. Håkan uskoi, että ihmismieli syntyy aivoaktiviteetista eikä inhimillistä tietoisuutta voi olla olemassa ilman aivoja. Mitään erillistä mieltä, sielua, henkeä ei ole, vain materiaaliset aivot, hermosolut ja niiden elektroninen toiminta.

Sitä, kuinka tietoisuus oikeastaan voi syntyä siitä, mikä ei ole tietoista, Håkan mietti harvemmin. Hankalimmista ongelmista (Mitä oli ennen Big Bangia?) pääsee helpoimmin eroon. Aina voi huomauttaa, etteivät sellaiset kysymykset ole mielekkäitä Yleensä kysyjä silloin vaikenee ja nolostuu.

Vaihtoehtoisesti voi sanoa, että mieli oli emergenssi-ilmiö. Erillisissä hermosoluissa sitä ei ole, se syntyy neuronien vuorovaikutuksesta. Yksittäisistä neuroneista ei voi päätellä mitään ihmismielestä, sen enempiä kuin yhden muurahaisen harhailu kertoo pesän toiminnasta tai yksityishenkilöiden afaarit ihmiskunnan kokonaisuudesta.

Mutta inhimillistä tietoisuutta ei voinut olla olemassa ilman aivoja. Jonkin muun lajin tietoisuutta kenties saattoi ollakin. Siihen ei tarvittu aivoja, tarvittiin tietokone. Håkan uskoi, että mieli on prosessori ja että periaatteessa tarpeeksi nopea tietokone, jossa on riittävästi muistia, pystyy simuloimaan sitä. Mutta vasta nyt, kun oli opittu valmistamaan proteiinipohjaisia ja optisia tietokoneita, nanotietokoneita ja kvanttietokoneita, sellaiset simulaatiot olivat tulleet myös käytännössä mahdollisiksi.

Ja nyt oli Håkanistakin — tai hänen mielestään (siitä jota ei materialistisesti ajatellen siis ollut olemassa) — tehty siirre. Toki niin, että myös alkuperäinen, lihallinen Håkan säilyi ja voi hyvin. Siinä hän istui ja nautti tomaattituoremehuaan Siirteiden instituutin kahvihuoneessa. Håkan oli projektin ensimmäisiä koekappaleita, hänen mielestään oli nyt olemassa täydellinen kopio, totaalitalenne.

Keino-Håkan oli kehittynyt nopeasti. Esimies, professori Massa, huomautti, että se alkoi olla jo paljon intelligentimpi kuin alkuperäinen. Lauhkealuontoinen Håkan ei ottanut itseensä, hän oli tyytyväinen, jos siirre kehittyi ja projekti eteni. Håkan piti vilpittömästi itsestään ja jutteli mielellään oman duplikaattinsa kanssa.

Alku-Håkan nauhoitti kaikki keskustelut, joita hän kävi Keino-Håkanin kanssa.

40 Seuraava dialogi oli ensimmäisiä ja se nauhoitettiin Siirteiden instituutissa.

- Sanoisitko, että olet elossa?
— Jos määrittelet elämän biologiseksi, silloin en. Mutta kuten ymmärrät, sellainen määritelmä on tarpeettoman kapea.
— Siis olet?
45 — Sen sinä sanoit.
— Oletko sinä henkilö?
— Jos mielestäsi henkilön pitää olla lihaa ja verta, silloin en ole. Muussa tapauksessa: kyllä.
— Oletko sinä minä?

Leena Krohn, *Pereat mundus*, 1998, romaanin alku

- Kuvaile katkelman kerrontatekniikkaa ja kieltä.
  - Mikä on katkelman aihe?
  - Selitä, miten ironian käyttö vaikuttaa katkelman kokonaisuuteen.
  - Mitä ajattelet katkelman ilmaisemista ajatuksista?
-